UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Operis noui nunciatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

10 Jac.ð Are.ꝛ Cy.in.d.l.ſi ꝑtiū.i d.q.† Querit Jac.ð Bel.pone
ꝙ mulier renunciauit iuri hypothece in reb.quas vir alienat.ꝛ
apud virū ñ erāt alie res ex quibꝰ poſſit mulieri ſatiſfieri in dote
vel donatione ante nupt.an talis renūciatio valeat: Et videt qð
ſic,vt in l.etiā ꝛ l.iubemus.C.ad Velle. In cōtrariū determinat
11 ipſe ꝑ ſuas rationes,ꝛ Jac.ð Are.in l.Meuia.§.fi.ff.ſol.mat.
† Dixi ſ.ꝙ rei dotalis vel cōſiſtētis in donatione ꝓpt nupt.alie
natio vel obligatio nō tenet ꝙ eſt verum de iure noſtro,etiam ſi
mulier iurat nō venire cōtra:vt no.in d.§.ꝛ cum lex,ꝛ in l.ſi pre
dium.C.ð iure dot.q̄ glo.ſunt vere,de iure Cano.ſecus:vt extra
de iureiur.c.cū cōtingat ꝛ per doc.in d.auth.ſiue a me,ꝛ in d.l.
ſi prediū,ꝛ per Hy.in c.non eſt obligatorium.de reg.iur.lib.vj.
12 † Circa hoc quero pone ꝙ mulier iurat ñ alienare dotē nec dona
tionē propter nupt.nec alienationi conſentire ſine iuſta cā,poſt
ea iuſta cā nō intercedente alienat,vel alienatione cōſentit,ꝛ iu
rat non venire ꝯ,an ſeruetur primum vel ſecundum iuramentū:
b Dic ꝙ ſeruabit primū,ᵈ vt probatur in c.inter dilectos extra ð
iureiu.vbi ð hoc ꝑ Hoſt.ꝛ no.gl.ð iureiu.c.ij.lib.vj.ꝙ tene mē
ti.Vltimo við gl.ſi viris,ibi lꝫ ꝛ primo,ꝛc.Dic,ſcilicet facta re
uocatiōe ꝑ mulierē ꝑ rei vēdicationem ſol.mat.vt in verſic.non
13 enim.ſ.eo.† Nā regulariter mulier non poſſet reuocare cōſtāte
matrimonio,ſicut no.i fi.in d.§.ꝛ cū lex.ꝛ Inſti.q.alie.lic.i pn
cip.ꝛ C.ð iure do.l.ſi prediū,niſi i caſu ſi vergeret ad inopiā vir.
c q2 tunc etiā cōſtante matrimonio vendicaretᵉ vt in authen.de
dona.eo.tit.ꝛ de equa.do.§.illud quoqꝫ.col.vij.Sed ſi vir vellet
cōſtante matrimonio vendicare,quod videtur poſſe arg.preall.
gl.tunc ſtatim facta reuocatione ipſe vir poſſet conueniri.

ADDITIO.

a ¶ Non prohibetur.Adde Bar.in cōſ.incip.dominus,Petrꝰ,
ꝛ Pau.de caſt.in conſi.xvj.vbi etiam nunquid preſcribatur.
b ¶ Poſſunt alienari.Adde omnino iſtum in l.iubemus,ꝛ quod
ibi poſui in apoſtil.ad ipſum in tertio verſiculo vltimo ne poſſis
errare.in apoſtil.in eodem verſi.C.ad Velle.
c ¶ Suum.Vide tu ad hoc omnino do.Ale.de Jmo.in cōſi.xciij.
parte.Sꝫ qd ſi vir dedit fundum dotalem in cambium alicuius
fundi,an tunc dicatur fundus dotalis alienatus,ita ꝙ viro peni
tente poſſit illum vendicare,vide Bal.in l.ſi predium.C.de iure
do.vbi etiam per gl.ꝛ Spe.in titu.de emp.ꝛ ven.§.iij.verſi.ſed
pone vxor,ꝛ ſe.verſi.item pone vir.
d ¶ Primum.adde Spe.in tit.de empt.ꝛ vend.§.iij.verſi.quid
ergo ſi vir,vbi dat hanc cautelam patri maritanti filiā: vt faciat
eam ſic iurare tempore nuptiarum,ꝛ in cau.ccxliiij.ꝛ ibi Bald.
in addi.verſic.ſi quando alienatur.
e ¶ Vendicaret ſed quid ſi superueniant diuitie poſt reſtitutionē
factam propter inopiam viri,an reſtitutio vitietur,við do.Soc.
in conſili.lxj.incip.in preſenti conſultatione verſic.preterea ad
quid,circa fi.cum verſi.ſeq.in j.parte.char.cv.

De operis noui nunciatione. Rubr.

1 ☞ Permiſſa a iure ſi principaliter fiant in alterius iniuriam,
ꝛ vt alteri noceant,fieri non licet.
2 Eccleſiā nouā,vel nouū monaſteriū an liceat edificare intra ter
minū a Papa ſtatutū ſi principaliter edificetur,vt alijs noceat.
3 Pedis ꝛ paſſus longitudo quanta eſſe dicatur,remiſſiue.

CAſum que. Nulli licet edificare in hac regia ciuitate vltra terminos a iure permiſſos ſi pncipaliter noceat pena ꝯ facientibus imminente.h.d. ¶ † No.ex hoc tex.ſecundum.Ja.de Bel.ꝙ permiſſi a iu
re nō liceāt,ſi principaliter fiant in alterius iniu
riam,vel alijs noceant.ff.de dam.infect.l.Proculus ff.de aqua pl.
arcen.l.j.§.idem aiunt.ꝛ §.denique.xxij.q.ij.c.j.ꝛc. Sed circa
hoc quantum ad propoſitum de edificante,vide.l.per prouin
cias.ꝛ q ibi no.C.de edi.pri.ff.ð ope.pub.l.q opus,ꝛ ꝙ no.in c.
2 Piſanis,extra ð reſti.ſpol.† Et ſic argu.eſt ꝓm eum ꝙ ñ liceat
monaſterium vel eccleſiam edificare,etiā intra terminum a pa
pa ſtatutum,ſi principaliter edificet vt alij eccleſie vel monaſte
rio noceat.ita dt ipſe.Sꝫ ð hoc ꝙ nulli lꝫ edificare nouā eccleſiā
in preiudicium antiquioris eccleſie,eſt tex.in c.j.extra de no.o
pe.nu.xvj.q.j.eccleſia,ꝛ.c.quicunque.Quero,q2 hic dicit quod
in Cōſtātinopolitana ciuitate dꝫ diſtare vna domus ab alia ſpa
tio centū pedū,vt habetis in fi.l.meniana.C.de edi.pri.ꝛ in l.ſi.
3 ſi ſi reg.† Quāte lōgitudinis dicatur eſſe pes,ᵃ ꝛ quāte lōgitudi
a nis dicatur eſſe paſſus,dic vt in gl.xviij.q.iiij.in c.ſicut antiquitꝰ
ꝛ de paſſu no.gl.in l.in itinere,ff.de ver.ſig.quod no.propter ſta
tutum dicens,Si quis fugauerit aliquem per tot pedes vel paſ
ſus puniatur tanta pena.

ADDITIO.

a ¶ Pes.adde ꝙ qñ pro menſura ponitur,eſt longitudo.xvj.di
gitorum,vt per.d.gl.in tex.alle.ꝛ per.d.Alex.ð Jmo.i l.j.ſi qs
cau.vbi etiā per Bal.ꝛ doc.in l.iiij.ð ver.ſig.ꝛ per.ꝯ lo.in l.vic.

ff.de ſer.vrb.pred.in quib.locis habes etiam quod paſſus habet
quinque pedes.

Vt facte noue conſtitutiones. Rubr.

1 ☞ Conſtitutio noua quod ligat poſt duos menſes a tēpore ꝑ u
blicationis,ꝛ equaliter hoc intelligatur nu.4.
2 Teſtamentum factum ſecundum leges antiquas,ꝛ ante legē no
uam,ꝛ poſt,ſed antequā publicaretur,vꝫ,licet teſtator ſuperui
xerit,qui illud mutare poterat,
3 Teſtamentum ſi eſt factum ante legem nouā ſecūdum leges an
tiquas,ꝛ ſi in eo non habet filius integram legitimam poterit fi
lius petere ſupplementum.
5 Ignorantiam legis noue poſt tempus publicationis ſtatutum
quis allegare non poteſt.
6 Lex noua quod non ligat,etiam ſi intra duos menſes de ea ha
bita fuerit notitia,niſi elapſis duobus menſibus.
7 Menſis quod dierum dicatur eſſe remiſſiue.
8 Satutum a quo tempore liget.
9 Mandatum iudicis quando liget ignorantes.
10 Forēſes,qñ ligētur ſtatuto bāno,vel cōſuetudine loci remiſſiue.

SEmper. Cōſtitutiones noue in vrbe Cō ſtantinopolitana condite,poſt duos menſes ex quo ibi inſinuate ſunt debent ſeruari,i prouincijs aūt poſt duos mēſes ex quo directe ſunt,ꝛ palā facte in vnaquaque ciuitate ita qð nullus poſſet de cetero aſſumere occaſio
nem alicuius ignorātie,teſtamentum vero conditum ante cōſti
tutiones factas,vel priuſquā innoteſcerent,obſeruandum eſt,ꝛ
valet ſi superuiuente teſtatore non fuerit poſtea mutatum,ꝛ filij
legitimas portiones ſuſcipient ꝓm leges antiquas.hoc dt vſqꝫ
1 ad finē.† In textu ibi dati ei temporis,id eſt inſinuationis facte.
a ¶ No.ex iſta conſt.ꝙ lex noua ligat poſt duos menſesᵃ a tēpo
re inſinuationis,ſeu publicatiōis,q̄ inſinuatio ſeu publicatio dꝫ
2 fieri ſecundum formā hic dictatā. Secundo † nota quod teſta
mentum conditum ꝓm leges antiquas,ꝛ ante legem nouam,vel
etiam poſt legē nouā,ante tñ quā lex publicata,vel inſinuata ſit,
valet,ꝛ eſt obſeruandum,licet teſtator poſt legem nouā ſuperui
xerit,ꝛ potuerit teſtamentū mutare,vt hic,in verſic.nec vel ſi ꝓ
3 xime,ꝛ in verſi.collectiue. ¶ † Gl.iiij.no.ꝙ filij ſic cōdito teſta
mento a patre ſi non habēt legitimā integrā in dicto teſtamento
agent ad ſupplementum,ſꝫ legem nouam vel ſecundum legem
veterem,vꝫ ad quartam,non aūt poſſunt agere ad ſupplemen
tum ꝓm legem nouam,vel ad trientem vel ad ſemiſſem ſecundū
numerum filiorum,vt in verſiculo ſi vero adie. Ad primum no.
opp.ꝛ videt,ꝙ lex liget poſt tres menſes a tēpore inſinuatiōis,
vt.ſ.vt in j.do.§.ſi autem,ꝛ ibi glo.dixit.ꝛ ibi ſpeciale hodie po
teſt eſſe eodē modo,dt ſpeciale.j.vt neqꝫ mil.neqꝫ ſe.§.ſi vt igitur,
col.viij.vbi dicit ꝙ ligat poſt.xx.dies numerandos ab inſinua
tione,ꝛ rō ſpecialitatis ibi eſt,dicit Ja.de Belui.vꝫ fauor Rei.
ꝛ q2 militia ꝛ exercitus celeritatem deſiderāt,vt l.militites.C.
4 loca. ¶ † Tu vero dic,ꝙ ibi in lege eſt certū,ꝛ determinatū tem
pus ꝙ cōſtitutio liget ꝛ imo illud eſt ſeruandum,ꝛ ita loquntur
omnia iura dicentia cōſtitutiōe noua ligare.Si vero illud tēpꝰ
poſt ꝙ cōſtitutio liget,nō ſit in l.determinatum,tūc liget intra
duos menſes a tēpore ipſius inſinuationis,vt hec,ꝛ iſtā inſinua
tionē tenet glo.in fi.ſuper verſiculo deſtinata,q̄ optima eſt.De
hac materia tāgit gl.extra in proe.Decre.ꝛ in c.ij.extra de cō
ſti.Et de hac materia vide vnā diſtinctionē pulcherrimā in ꝓe
5 mio Cl,ꝑ Pau.de Liaza.† ¶ Quero,an poſt iſtud tēpus iſtorū
duorū mēſiū a tempore publicationis licitū erit alicui ignorā
tiā allegare.Tex.hic in verſ.tēpore,videtur velle quod non.nec
eſt neceſſe ꝙ auribus omniū inculcetur,vt.xvj.diſtinc.capitulo,
ꝙ dicetis.de poſtu.prela.c.j.ꝛ quod no.in dicto proemio De
cret.in.iij.gl.circa ꝙ vide qð no.in c.ij.extra de conſti.ꝛ in fi.vj.
6 li.ſuper verſi.datus. ¶ † Quero,video quod conſtitutio ligat
poſt duos mēſes a tēpore publicatiōis vt hic dicitur.Pone,qð
ad notitiā alicuius cōſtitutio peruenit intra duorū menſiū tē
pus,an ille talis incōtinēti ligetur ad legem: vel cōſtitutionē ob
ſeruādā: Videtur ꝙ nō:vt hac cōſtit. In contrarium facit ver.
vt ſi vel ꝓx.ibi nōdū cōtigerat ꝛ pro hac parte videtur mihi ca
ſus ex ð cōceſ.prebē.c.j.ver.nec obſtaret.li.vj.ꝛ Pau.ð Liaza.
7 in dicto proemio.Cle.tꝫ iſtā opin.ſed nil allegat.† Qð aūt dierū
dicitur eſſe menſis,lꝫ legē habeamus pro ꝛ cōtra,dic vt no.in c.
quā ſit,de elec.lib.vj.ꝛ tangitur per gl.in c.cū ſingula de prebē.
8 eo.li.ꝛ ꝑ Hoſt.ꝛ Jo.and.in c.lꝫ ex de ſup.neg.prel.† Quero.hic
dicit de legi.qd de ſtatuto,a q̄ tpe liget.Et dic aut loquimur de
ſciēte ſtatutū.ꝛ incōtinēti ligat ſcientem vt.l.fin.ff.de decret.ab
or.fa.Ad idē dictū.c.j.ver.nec obſtaret de cōce.preb.li.vj.Aut
loqmur de ignorāte,ꝛ tūc aut loquimur in ſtatutis afferentibus
tātū queſtionē,ꝛ tunc licet lex cōmunis non liget,niſi poſt duos
menſes a die publicatiōis,tñ ſtatutum ligat poſt tempus arbi-